

Bruxelles, 23 mai 2023
(OR. en)

9481/23

SOC 323
EMPL 209
ECOFIN 443

NOTĂ

Sursă:	Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Introducerea în semestrul european a unui cadru de convergență socială – Mesajele principale din partea Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și a Comitetului pentru protecție socială

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor mesajele principale din partea Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și a Comitetului pentru protecție socială cu privire la cadrul de convergență socială, pe baza raportului grupului de lucru comun EMCO-SPC.

Mesajele principale au fost adoptate în conformitate cu regulamentul de procedură al comitetelor pregătitoare în cadrul reuniunii lor comune din 12 mai 2023, în vederea reuniunii Consiliului (EPSCO) din 12 iunie 2023.

Raportul integral poate fi consultat în cadrul documentului 9481/23 ADD 1.

Introducerea în semestrul european a unui cadru de convergență socială

Mesajele principale din partea Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și a Comitetului pentru protecție socială

Introducere

1. **Convergența socială ascendentă este un obiectiv fundamental al Uniunii care este integrat în Pilonul european al drepturilor sociale, astfel cum au reafirmat liderii UE în Declarația de la Porto din 8 mai 2021.** Conform celor stabilite în Agenda strategică 2019-2024 a UE, punerea în aplicare a pilonului ar trebui să fie o prioritate-cheie la nivelul UE și la nivel național, ținându-se seama în mod corespunzător de competențele respective și de principiile subsidiarității și proporționalității. În acest context, semestrul european – în calitate sa de cadru al UE pentru coordonarea și supravegherea politicilor economice, fiscale, de ocupare a forței de muncă și sociale, în conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – are un rol central în sprijinirea punerii în aplicare a pilonului în statele membre.

2. **Comitetul pentru ocuparea forței de muncă (EMCO) și Comitetul pentru protecție socială (CPS) au reflectat asupra modalităților de consolidare a dimensiunii sociale a semestrului european, în concordanță cu mandatele primite din partea președințiilor franceză, cehă și suedeză** și în urma inițiativei Belgiei și Spaniei de a introduce o „procedură privind dezechilibrele sociale”, prezentată în cadrul reuniunii Consiliului EPSCO din octombrie 2021. Avizul EMCO-CPS din 16 mai 2022¹ a subliniat necesitatea unor lucrări conceptuale și analitice suplimentare cu privire la aspecte-cheie ale inițiativei, remarcând că statele membre au exprimat păreri împărțite în ceea ce privește posibilitatea sa de a adăuga valoare. Susținute de raportul complet din anexă, aceste mesaje principale sunt menite să informeze Consiliul cu privire la examinarea mai aprofundată efectuată în perioada octombrie 2022-mai 2023 cu scopul de a explora modalități de consolidare a dimensiunii sociale a semestrului, ținând seama de opiniile exprimate anterior în aviz.
3. **În septembrie 2022, EMCO și CPS au convenit să instituie un grup de lucru comun dedicat, însărcinat cu examinarea în detaliu a chestiunilor menționate în avizul pe care îl prezentaseră Consiliului EPSCO în iunie 2022.** În perioada octombrie 2022-martie 2023, grupul de lucru, alcătuit din reprezentanți din partea a 21 de state membre² și a Comisiei, a desfășurat discuții metodologice suplimentare și a derulat un proiect-pilot cu privire la posibilele modalități de structurare și de funcționare ale noului cadru. Discuțiile pilot au fost susținute de o serie de documente de poziție privind arhitectura generală și de documente „simulate”, elaborate de serviciile Comisiei³, precum și de o serie de note ale secretariatului, cu scopul de a discuta exemple fictive, dar realiste, pentru a determina punctele de vedere ale statelor membre participante.

¹ Documentul 9222/22.

² Participarea la grupul de lucru a fost voluntară. Următoarele state membre au solicitat să fie membre ale grupului: BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SK.

³ Pentru a sprijini proiectul-pilot, serviciile Comisiei au elaborat documente specifice care servesc drept exemple ale modului în care ar putea fi pus în aplicare în fiecare etapă un cadru de convergență socială. Documentele elaborate au fost: un exemplu de nouă secțiune a raportului comun privind ocuparea forței de muncă, un exemplu de raport privind convergența socială, o simulare de text juridic al unei recomandări specifice fiecărei țări (CSR) cu trimiteri la noul cadru în considerare, precum și o simulare de concluzii ale Consiliului privind convergența socială în Uniune.

În urma examinării raportului elaborat de grupul de lucru și a discuțiilor din cadrul subgrupurilor pentru indicatori, EMCO și CPS aprobă următoarele concluzii, luând act totodată de nivelurile diferite ale susținerii obținute în rândul statelor membre:

Definirea și domeniul de aplicare ale unui posibil cadru de convergență socială

4. **Introducerea unui „cadru de convergență socială” poate, în special, să ofere ocazia de a institui o analiză mai structurată și mai aprofundată a evoluțiilor sociale și în materie de ocupare a forței de muncă la nivel național și la nivelul Uniunii în cadrul ciclului anual al semestrului**, în special prin utilizarea metodologiei aplicate indicatorilor principali ai tabloului de bord social din raportul comun privind ocuparea forței de muncă. Un astfel de cadru ar oferi valoare adăugată în analiza și în sporirea vizibilității riscurilor și provocărilor generale legate de convergența socială ascendentă în Uniune. Acesta nu ar trebui să se traducă printr-o sarcină administrativă suplimentară excesivă și ar putea contribui la modernizarea în continuare a instrumentelor de monitorizare ale comitetelor.

Posibila integrare în semestrul european

5. **În conformitate cu obiectivul menționat anterior și fără a aduce atingere unui acord politic privind introducerea acestuia, în cazul unui cadru de convergență socială Comisia ar urma să efectueze o analiză în două etape.** Întâi, în propunerea sa anuală de raport comun privind ocuparea forței de muncă, Comisia ar urma să evalueze existența unor *riscuri* globale la adresa convergenței sociale ascendente pentru toate statele membre, pe baza interpretării constatărilor aferente indicatorilor principali din tabloul de bord social și să identifice statele membre care necesită o examinare suplimentară. Serviciile Comisiei ar urma să publice apoi „rapoarte privind convergența socială” pentru statele membre identificate ca fiind expuse riscurilor la adresa convergenței sociale ascendente. Acestea ar urma să conțină o examinare specifică fiecărei țări mai aprofundată, cu scopul de a stabili dacă există *provocări* reale în ceea ce privește convergența socială ascendentă în Uniune.

6. **În prima etapă a analizei din propunerea de raport comun privind ocuparea forței de muncă, ar trebui ca metodologia existentă aplicată tabloului de bord social să fie completată de criterii⁴ care să ghideze identificarea *riscurilor globale* la adresa convergenței sociale ascendente pentru fiecare stat membru în parte care ar necesita o analiză mai aprofundată. Aceste criterii ar urma să sintetizeze rezultatele aferente indicatorilor principali individuali ai tabloului de bord și să sprijine o evaluare inițială a riscurilor globale potențiale la adresa convergenței sociale ascendente pentru fiecare stat membru. Deși utilizarea unor criterii simple poate asigura o înțelegere mai largă în ceea ce privește identificarea anuală a statelor membre, mai mulți delegați au scos în evidență faptul că evaluarea riscurilor la adresa convergenței sociale ascendente ar urma să necesite un orizont de timp mai îndelungat, ceea ce ar trebui, prin urmare, să fie considerat un parametru al criteriilor alese.**
7. **A doua etapă a analizei efectuate în rapoartele privind convergența socială ale serviciilor Comisiei ar urma să se bazeze pe dovezi cantitative și calitative ample și pe o analiză adecvată a măsurilor de politică întreprinse la nivel național pentru a aborda riscurile identificate la adresa convergenței sociale ascendente.** În special, pe lângă rezultatele tabloului de bord social, Comisia ar urma să utilizeze întregul spectru de instrumente de monitorizare și cadre analitice asupra cărora s-a convenit în cadrul semestrului, care ar urma să fie completate de informații calitative și de surse naționale, după caz. Aceasta ar include, printre altele, analize privind tendințele absolute pe termen mediu ale indicatorilor, progresele înregistrate în ceea ce privește obiectivele naționale pentru 2030 privind ocuparea forței de muncă, competențele și reducerea sărăciei, precum și date provenite de la alți indicatori relevanți ai UE (inclusiv indicatorii secundari ai tabloului de bord social propuși de Comisia Europeană în Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale). În conformitate cu alte analize specifice fiecărei țări efectuate în cadrul mai larg al semestrului, este important să se asigure consultări bilaterale cu statele membre cu privire la rapoartele lor privind convergența socială înainte de publicarea acestora, precum și complementaritatea cu rapoartele de țară care urmează să fie publicate ulterior, tot în ciclul semestrului.

⁴ Pe baza unor simulări ample, discutate în cadrul grupului de lucru, delegații ar tinde să sprijine identificarea anuală a statelor membre care necesită o examinare mai aprofundată în conformitate cu un prag prestabilit, ținând seama de: (i) numărul de indicatori principali din tabloul de bord social clasificați ca fiind „critici” sau „de monitorizat” pentru țara în cauză, în anul respectiv și de (ii) numărul de indicatori care prezintă două deteriorări consecutive ale clasificării lor din RCOFM.

8. **Rapoartele privind convergența socială ar putea fi utilizate ca bază pentru activitățile anuale de supraveghere multilaterală ale EMCO și CPS în vederea informării Consiliului cu privire la existența unor provocări la adresa convergenței sociale ascendente.** Integrarea cadrului de convergență socială în activitățile de supraveghere multilaterală ar putea promova o înțelegere comună a provocărilor la adresa convergenței sociale ascendente și a acțiunilor de politică conexe, cu o perspectivă specifică fiecărei țări mai profundă. În conformitate cu simulările discutate în cadrul grupului de lucru, mai mulți delegați sunt de acord că o astfel de integrare ar putea oferi, de asemenea, oportunitatea de a raționaliza și a stabiliza abordarea asupra activității de supraveghere desfășurate de comitete, fără creșteri semnificative ale sarcinii administrative⁵.
9. **Pe baza concluziilor activităților de supraveghere multilaterală, majoritatea delegaților ar urma să sprijine introducerea unor noi concluzii ale Consiliului privind convergența socială în Uniune, care să fie adoptate de Consiliul EPSCO în fiecare an în luna iunie.** Avizul prezentat în iunie 2022 subliniașe deja faptul că comitetele au salutat „obiectivul urmărit de a menține o reprezentare echilibrată a dimensiunii ocupării forței de muncă, precum și a dimensiunii sociale, economice și fiscale în semestrul european, prin consolidarea rolului EPSCO în guvernanta acestuia”. Delegații care s-au exprimat în favoarea unor noi concluzii ale Consiliului au subliniat faptul că, prin recunoașterea constatărilor din cadrul de convergență socială, astfel de concluzii pot spori vizibilitatea politică a dimensiunii sociale în cadrul semestrului european și pot contribui la îmbunătățirea rezultatelor sociale și în materie de ocupare a forței de muncă la nivel național și la nivelul UE. Câțiva delegați și-au exprimat totuși îngrijorarea cu privire la numărul de documente de elaborat pentru Consiliu în contextul semestrului european și au pledat pentru o abordare raționalizată, subliniind necesitatea ca fiecare document să aibă un scop clar.

⁵ Între 2020 și 2023, EMCO și CPS și-au adaptat în fiecare an abordarea privind supravegherea multilaterală pentru a ține seama de schimbările structurale din cadrul semestrului european. Integrarea cadrului de convergență socială în activitățile de supraveghere multilaterală ar urma să permită ca discuțiile asupra statelor membre analizate într-un raport privind convergența socială să se desfășoare în cadrul unei singure reuniuni, cu privire la întregul set de provocări. În comparație cu abordările adoptate în ultimii ani, acest lucru ar putea reduce numărul de evaluări specifice fiecărei țări.

10. **Identificarea provocărilor în cadrul de convergență socială nu ar trebui să conducă în mod automat sau direct la propuneri de recomandări specifice fiecărei țări.** În măsura în care textele juridice ale recomandărilor specifice fiecărei țări fac trimitere la convergența socială ascendentă în Uniune, acestea ar trebui să includă trimiteri adecvate la noul cadru care oferă fundamentare analitică.

Având în vedere concluziile menționate anterior și în urma examinării raportului din anexă, la 12 mai 2023, comitetele și-au încheiat evaluarea cu privire la modalitățile de consolidare a dimensiunii sociale a semestrului european prin posibila introducere a unui cadru de convergență socială:

11. **EMCO și CPS salută abordarea pozitivă propusă de serviciile Comisiei sub forma unui „cadru de convergență socială” (în loc de „procedură privind dezechilibrele sociale”) menit să identifice și să evalueze mai bine riscurile și provocările la adresa convergenței sociale ascendente în Uniune.** În general, pozițiile statelor membre tind să reflecte un consens larg în ceea ce privește conceptul subiacent de convergență socială ascendentă, arhitectura cadrului în contextul semestrului, precum și parametrii tehnici care ar putea fi utilizați pentru a sprijini identificarea statelor membre care necesită o examinare mai aprofundată. În acest context, majoritatea statelor membre ar considera oportună o abordare analitică în două etape pusă în aplicare de Comisie, constatările urmând să fie discutate în cadrul activităților de supraveghere multilaterală ale comitetelor pentru a informa Consiliul cu privire la situația convergenței sociale în Uniune și să fie luate în considerare în propunerile de recomandări specifice fiecărei țări.

12. **Valoarea adăugată a introducerii unui cadru de convergență socială a făcut obiectul unei monitorizări atente și a obținut niveluri diferite de susținere în rândul statelor membre.** Serviciile Comisiei, precum și majoritatea statelor membre, au luat act de beneficiile unui cadru mai structurat de monitorizare a evoluțiilor sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, precum și de posibilitatea de a intensifica activitățile anuale de supraveghere multilaterală ale comitetelor EPSCO, cu un accent sporit pe provocările care afectează convergența socială, și reflectează asupra îmbunătățirilor tehnice ale analizei efectuate utilizând tabloul de bord social și metodologia aplicată acestuia în raportul comun privind ocuparea forței de muncă. Majoritatea statelor membre au subliniat, de asemenea, beneficiile în ceea ce privește creșterea vizibilității politice a provocărilor sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, precum și în ceea ce privește oferirea unei perspective mai ample asupra situației convergenței sociale în Uniune.
13. **Cu toate acestea, pentru unele state membre persistă incertitudini cu privire la măsura în care un cadru de convergență socială ar urma să îmbunătățească în mod semnificativ identificarea provocărilor, ținând seama de potențialele riscuri legate de sarcina administrativă.** În acest context a fost evidențiată ca prioritate-cheie reînnoirea eforturilor în direcția modernizării instrumentelor de monitorizare ale comitetelor, aflate în prezent în curs de revizuire, în special dacă se va conveni asupra instituirii unui cadru de convergență socială. Unele state membre au remarcat, de asemenea, că, deși activitățile de supraveghere multilaterală ale comitetelor EPSCO pot beneficia de o integrare în cadru, nivelul de coordonare necesar la nivel național pentru a discuta în mod cuprinzător provocările legate de convergența socială ascendentă ar putea necesita îmbunătățiri și trebuie testat în practică.

14. **Posibila introducere a unui cadru de convergență socială este prevăzută să fie în conformitate cu abordarea integrată a semestrului european, astfel cum se prevede în propunerile Comisiei privind un cadru reformat de guvernare economică al UE.** Propunerile legislative prezentate de Comisie în aprilie 2023 oferă o nouă bază pentru supravegherea viitoare, prin introducerea unor planuri bugetare structurale naționale pe termen mediu care combină politicile bugetare, de reformă și de investiții și a unor rapoarte anuale privind progresele înregistrate, dar nu implică modificări ale principalilor parametri ai ciclului anual al semestrului european. Cadrul de convergență socială nu este preconizat să interfereze cu procedura privind dezechilibrele macroeconomice și nu ar urma să implice nicio modificare a procedurii sau a indicatorilor utilizați în procesul respectiv. Un posibil nou cadru de convergență socială ar urma să fie în concordanță cu o abordare integrată a supravegherii politicilor în cadrul semestrului și ar contribui la o coordonare mai puternică și mai eficace a politicilor. Acesta ar urma să răspundă obiectivelor de punere în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și de asigurare a caracterului integrat al semestrului european, astfel cum se prevede în propunerile Comisiei privind cadrul de guvernare economică din 26 aprilie 2023. În special, analiza mai aprofundată a Comisiei cu privire la provocările specifice fiecărei țări în domeniul social, al pieței forței de muncă și al competențelor, precum și activitățile consolidate de supraveghere multilaterală ale EPSCO și ale comitetelor sale consultative în temeiul noului cadru de convergență socială ar urma să contribuie, de asemenea, la o fundamentare analitică mai solidă a reflecțiilor Comisiei cu privire la posibile propuneri de recomandări specifice fiecărei țări, după caz, și la elaborarea politicilor statelor membre în contextul mai integrat al semestrului.